Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/2364

2025 11 21

KOMISIJOS DELEGUOTOJI DIREKTYVA (ES) 2025/2364

2025 m. rugsėjo 8 d.

kuria dėl išimties švinui kaip legiruojamajam elementui pliene, aliuminyje ir varyje iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/65/ES

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/65/ES dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo ([1]), ypač į jos 5 straipsnio 1 dalies a ir b punktus,

kadangi:

(1) Direktyvos 2011/65/ES 4 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, kad rinkai pateikiamoje elektros ir elektroninėje įrangoje nebūtų tos direktyvos II priede išvardytų pavojingų medžiagų. Tas apribojimas netaikomas medžiagoms, naudojamoms tam tikrais tos direktyvos III priede išvardytais būdais, kuriems padaryta išimtis;

(2) elektros ir elektroninės įrangos kategorijos, kurioms taikoma Direktyva 2011/65/ES, išvardytos tos direktyvos I priede;

(3) švinas yra Direktyvos 2011/65/ES II priede nurodyta ribojama medžiaga. Didžiausia leidžiama švino koncentracija homogeninėse medžiagose yra 0,1 % masės;

(4) Komisijos deleguotąja direktyva (ES) 2018/739 ([2]) padaryta išimtis, kuria leidžiama šviną, kaip apdirbimui būtiną legiruojamąjį elementą ir sudarantį ne daugiau kaip 0,35 % masės, naudoti pliene, taip pat partijomis karštai cinkuoto plieno gaminiuose, jeigu jo ne daugiau kaip 0,2 % masės, kaip nustatyta Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.a-I papunktyje. Tokia išimtis taikoma Direktyvos 2011/65/ES I priede išvardytų 1–7 kategorijų ir 10 kategorijos elektros ir elektroninei įrangai. Tos direktyvos III priedo 6.a punkte numatyta išimtis buvo taikoma tik 8, 9 ir 11 kategorijų elektros ir elektroninei įrangai;

(5) Komisijos deleguotąja direktyva (ES) 2018/740 ([3]) padaryta išimtis, kuria leidžiama šviną, kaip apdirbimui būtiną legiruojamąjį elementą ir sudarantį ne daugiau kaip 0,4 % masės arba patekusį iš perdirbto aliuminio laužo, kuriame buvo švino, naudoti aliuminyje. Tokios išimtys numatytos Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.b-I ir 6.b-II papunkčiuose. Tokios išimtys taikomos Direktyvos 2011/65/ES I priede išvardytų 1–7 kategorijų ir 10 kategorijos elektros ir elektroninei įrangai. Tos direktyvos III priedo 6.b punkte numatyta išimtis buvo taikoma tik 8, 9 ir 11 kategorijų elektros ir elektroninei įrangai;

(6) Komisijos deleguotąja direktyva (ES) 2018/741 ([4]) padaryta išimtis, kuria leidžiama visų kategorijų įrangoje naudoti, vario lydinį, kuriame švinas sudaro ne daugiau kaip 4 % masės, kaip nustatyta Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.c punkte;

([1]) OL L 174, 2011 7 1, p. 88, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj.

([2]) 2018 m. kovo 1 d. Komisijos deleguotoji direktyva (ES) 2018/739, kuria, derinant prie mokslo ir technikos pažangos, iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/65/ES III priedo nuostatos dėl išimties, kuria šviną leidžiama naudoti kaip plieno legiruojamąjį elementą (OL L 123, 2018 5 18, p. 103, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/739/oj).

([3]) 2018 m. kovo 1 d. Komisijos deleguotoji direktyva (ES) 2018/740, kuria, derinant prie mokslo ir technikos pažangos, iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/65/ES III priedo nuostatos dėl išimties, kuria šviną leidžiama naudoti kaip aliuminio legiruojamąjį elementą (OL L 123, 2018 5 18, p. 106, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/740/oj).

([4]) 2018 m. kovo 1 d. Komisijos deleguotoji direktyva (ES) 2018/741, kuria, derinant prie mokslo ir technikos pažangos, iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/65/ES III priedo nuostatos dėl išimties, kuria šviną leidžiama naudoti kaip vario legiruojamąjį elementą (OL L 123, 2018 5 18, p. 109, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/741/oj).

(7) 2020 m. sausio 17 ir 20 d. Komisija gavo dvi paraiškas atsižvelgiant į mokslo ir technikos pažangą atnaujinti Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.a punkte ir 6.a-I papunktyje numatytas išimtis, visų pirma jų taikymo apimtį. 2019 m. gruodžio 2 d. ir 2020 m. sausio 17 d. Komisija gavo dvi paraiškas atnaujinti Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.b, 6.b-I ir 6.b-II punktuose numatytų išimčių taikymą, o 2020 m. sausio 15 ir 16 d. Komisija gavo dvi paraiškas atnaujinti Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.c punkte numatytos išimties taikymą;

(8) Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.a, 6.b ir 6.c punktuose numatytos išimtys, taikomos Direktyvos 2011/65/ES I priede nurodytos 8 kategorijos *in vitro* diagnostikos medicinos priemonėms, galiojo iki 2023 m. liepos 21 d., o išimtys, taikomos Direktyvos 2011/65/ES I priede nurodytos 9 kategorijos pramoniniams stebėjimo ir kontrolės prietaisams ir 11 kategorijos kitai į kitas kategorijas neįtrauktai elektros ir elektroninei įrangai, galiojo iki 2024 m. liepos 21 d. 2023 m. sausio 20 d. gautos dvi paraiškos dėl Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.a punkte ir 6.b papunktyje numatytų išimčių atnaujinimo, visų pirma minėtoms trims kategorijoms. Pagal Direktyvos 2011/65/ES 5 straipsnio 5 dalies antrą pastraipą, gavus pateiktas tokias paraiškas esamos išimtys lieka galioti tol, kol priimamas sprendimas dėl paraiškų dėl išimčių atnaujinimo;

(9) siekiant įvertinti gautas paraiškas dėl išimčių atnaujinimo, atliktas ir 2022 m. užbaigtas techninio ir mokslinio vertinimo tyrimas ([5]). Be to, buvo atliktas ir 2024 m. užbaigtas dar vienas tyrimas ([6]), kuriame daugiausia dėmesio toms kategorijoms, kurioms taikomas išimtis atnaujinti paprašyta vėliau. Atliekant vertinimus buvo konsultuojamasi su suinteresuotaisiais subjektais pagal Direktyvos 2011/65/ES 5 straipsnio 7 dalį;

(10) įvertinus prašymą atnaujinti išimtį, dėl Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.a punkte numatytos išimties padaryta išvada, kad pliene vis dar reikia naudoti šviną, kad būtų pasiektos tam tikros mechaniniam apdirbimui būtinos savybės. Partijomis karštai cinkuotame pliene švino pakeitimas arba eliminavimas nei techniškai įmanomas, nei ekonomiškai perspektyvus. Tačiau šie du naudojimo būdai gali būti padalyti į Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.a-I ir 6.a-II papunkčius, kad kitos peržiūros metu būtų galima atlikti specialų tyrimą;

(11) kad būtų pakankamai laiko šviną pliene pakeisti kita medžiaga ir siekiant išvengti neigiamų pasekmių, nusveriančių tokio pakeitimo naudą, dera tokiems naudojimo būdams nustatyti trumpą išimties galiojimo laikotarpį, kaip nustatyta Direktyvos 2011/65/ES 5 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje. Apie Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.a punktą, 6.a-I ir 6.a-II papunkčius pasakytina, kad dera visoms tos direktyvos I priede išvardytoms kategorijoms nustatyti vieną išimties galiojimo pabaigos datą;

(12) Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.a punkte numatyta išimtis turėtų nustoti galioti po 12 mėnesių nuo dienos, kurią priimtas sprendimas dėl paraiškos dėl išimties atnaujinimo, kaip nustatyta tos direktyvos 5 straipsnio 6 dalyje;

(13) dėl Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.b-I papunktyje numatytos išimties švinui aliuminyje, patekusiam iš perdirbto aliuminio laužo, kuriame buvo švino, nustatyta, kad švino koncentraciją aliuminyje galima dar labiau sumažinti – iki 0,3 % masės. Tai turėtų būti nustatyta naujame punkte, nurodant, kad toks aliuminis yra liejamasis lydinys;

(14) į elektros ir elektroninės įrangos aliuminį nebereikia apdirbimo tikslais įdėti švino. Rinkoje yra patikimų pakaitalų, kuriais galima pakeisti šviną aliuminyje. Tikimasi, kad pakaitalai paskutinėje srityje, kuriai reikia išimties, bus pradėti naudoti iki 2025 m. Pagal Direktyvos 2011/65/ES 5 straipsnio 6 dalį turėtų būti nustatytas ilgiausias 18 mėnesių pereinamasis laikotarpis, kad pavieniai sektoriaus rinkos dalyviai turėtų laiko prisitaikyti;

([5]) Galutinę tyrimo ataskaitą (rinkinys Nr. 22) žr. adresu https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en.

([6]) Galutinę tyrimo ataskaitą (rinkinys Nr. 27) žr. adresu https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441.

(15) sužinota, kad dėl naudojamų aliuminio lydinių, kuriuose švino koncentracija mažesnė kaip 0,4 % masės, reikia perprojektuoti ir kitaip suklasifikuoti elektros ir elektroninę įrangą, priskiriamą prie 9 kategorijos pramoninių stebėjimo ir kontrolės prietaisų ir prie atviros 11 kategorijos kitos elektros ir elektroninei įrangos, todėl atitikčiai užtikrinti reikia daugiau laiko, palyginti su kitomis Direktyvos 2011/65/ES I priede išvardytomis kategorijomis. Todėl turėtų būti apsvarstyta galimybė šioms dviem kategorijoms numatyti ilgesnius išimties taikymo laikotarpius;

(16) apie Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.c punktą, susijusį su vario lydiniais, kuriuose švinas sudaro ne daugiau kaip 4 % masės, pasakytina, kad atliekant mokslinį ir techninį vertinimą nebuvo įmanoma nustatyti ir apibrėžti tų naudojimo būdų, kuriems nebereikia išimties, nors būta daug požymių, kad kai kuriais atvejais švinį galima būtų sėkmingai pakeisti kita medžiaga. Tačiau pakaitalai nėra pakankamai patikimi, todėl išimties taikymas turėtų būti pratęstas. Remiantis techniniu vertinimu dera visoms į Direktyvos 2011/65/ES I priedą įrašytoms kategorijoms nustatyti vieną išimties galiojimo pabaigos datą;

(17) dėl elektros ir elektroninės įrangos medžiagų ir sudedamųjų dalių įtraukimo neturėtų būti sumažinta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ([7]) užtikrinama aplinkos ir sveikatos apsauga. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 63 įrašo apribojimo 7 punktą, švino negalima naudoti gaminiuose arba jų prieinamose dalyse, kad būtų kuo labiau sumažintas švino, esančio plačiajai visuomenei tiekiamuose gaminiuose, poveikis vaikams. Tokiuose gaminiuose arba jų prieinamose dalyse švino gali būti ne daugiau kaip 0,05 % masės, jei vaikas tokias sudedamąsias dalis gali įsidėti į burną. Siekiant užtikrinti atitiktį Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 nustatytam apsaugos lygiui, prie įrašų, kuriems patvirtinta išimtis, turėtų būti pridėta išnaša, kuria pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 63 įrašo apribojimo sąlygų 7 punktą būtų dar labiau ribojami naudojimo būdai;

(18) todėl Direktyva 2011/65/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2011/65/ES III priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos priedą.

2 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2026 m. birželio 30 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Priimtų nuostatų tekstus jos nedelsdamos pateikia Komisijai.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2026 m. liepos 1 d..

Valstybės narės, tvirtindamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

([7]) 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2025 m. rugsėjo 8 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Direktyvos 2011/65/ES III priedo 6.a, 6.a-I, 6.b, 6.b-I, 6.b-II ir 6.c punktai ir papunkčiai pakeičiami taip:

„6.a	Švinas, esantis plieno sudėtyje kaip legiruojamasis elementas apdirbimo tikslais ir esantis cinkuoto plieno sudėtyje, sudarantis ne daugiau kaip 0,35 % masės	Nustoja galioti 2026 m. gruodžio 11 d.
6.a-I	Švinas, esantis plieno sudėtyje kaip legiruojamasis elementas apdirbimo tikslais, sudarantis ne daugiau kaip 0,35 % masės (*)	Visoms kategorijoms nustoja galioti 2027 m. birželio 30 d.
6.a-II	Švinas, esantis partijomis karštai cinkuoto plieno gaminių sudėtyje kaip legiruojamasis elementas apdirbimo tikslais, sudarantis ne daugiau kaip 0,2 % masės (*)	Visoms kategorijoms nustoja galioti 2027 m. birželio 30 d.
6.b	Švinas, esantis aliuminio sudėtyje kaip legiruojamasis elementas, sudarantis ne daugiau kaip 0,4 % masės	Nustoja galioti 2027 m. birželio 11 d.
6.b-I	Švinas, esantis aliuminio sudėtyje kaip legiruojamasis elementas, sudarantis ne daugiau kaip 0,4 % masės, jeigu jis patekęs iš perdirbto aliuminio laužo, kuriame buvo švino (*)	1–7 ir 10 kategorijoms nustoja galioti 2027 m. gruodžio 11 d. 9 kategorijos pramoniniams stebėjimo ir kontrolės prietaisams ir 11 kategorijai nustoja galioti 2027 m. birželio 30 d.
6.b-II	Švinas aliuminyje kaip legiruojamasis elementas apdirbimo tikslais, sudarantis ne daugiau kaip 0,4 % masės (*)	1–7 ir 10 kategorijoms nustoja galioti 2027 m. birželio 11 d. 9 kategorijos pramoniniams stebėjimo ir kontrolės prietaisams ir 11 kategorijai nustoja galioti 2027 m. birželio 30 d. (*)
6.b-III	Švinas, esantis aliuminio sudėtyje kaip legiruojamasis elementas, sudarantis ne daugiau kaip 0,3 % masės, jeigu jis patekęs iš perdirbto aliuminio laužo, kuriame buvo švino (*)	1–8, 9 kategorijoms, išskyrus pramoninius stebėjimo ir kontrolės prietaisus, ir 10 kategorijai nustoja galioti 2027 m. birželio 30 d.
6.c	Vario lydiniai, kuriuose švinas sudaro ne daugiau kaip 4 % masės (*)	Nustoja galioti 2027 m. birželio 30 d.

(*) Išimtis netaikoma plačiajai visuomenei tiekiamai elektros ir elektroninei įrangai, jei įprastomis arba numatomomis naudojimo sąlygomis elektros ir elektroninę įrangą arba jos prieinamą dalį vaikas gali įsidėti į burną. Tačiau išimtis taikoma, jei galima įrodyti abu šiuos dalykus:

— švino išsiskyrimas iš tokios elektros ir elektroninės įrangos ar bet kurios jos prieinamos dalies, nesvarbu, ar jos dengtos, ar nedengtos, yra ne didesnis kaip 0,05 µg/cm² per valandą (atitinka 0,05 µg/g/h),

— dengtų gaminių danga užtikrina, kad ši išsiskyrimo vertė nebūtų viršyta bent dvejus įprasto ar pagrįstai numatomo tokios elektros ir elektroninės įrangos naudojimo metus.

Taikant šią išnašą laikoma, kad elektros ir elektroninę įrangą (ar prieinamą elektros ir elektroninės įrangos dalį) vaikas gali įsidėti į burną, jei vienas iš tokios įrangos matmenų yra mažesnis nei 5 cm arba jeigu ji turi tokio dydžio atskiriamą ar išsikišusią dalį.“